

Schoolplan

la
Je
zien
Vrijeschool
Parkstad

2023
2027

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Totstandkoming van het schoolplan	4
3. Identiteit	5
4. Het onderwijs en de profilering	6
5. Doorgroeien en doorstromen	9
6. Burgerschap	12
7. Personeelsbeleid	13
8. Ondersteuningsstructuur	14
9. Veiligheid	16
10. Ouderparticipatie en inspraak	17
11. Vrijwillige ouderbijdrage en ouderschenking	18
12. Sponsorbeleid	20
13. Maatschappelijke opdracht	21
14. De doelen voor de komende vier schooljaren	24
15. De realistische en ambitie m.b.t. de kwaliteitsgebieden	25
16. Gezamenlijke bovenbouw	26
<i>Bijlage 1</i>	27
<i>Bijlage 2</i>	33
<i>Bijlage 3</i>	34

1. Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van Vrijeschool Parkstad. Een vrijeschool gestart in augustus 2014 vanuit een initiatief van Vereniging Vrijescholen Limburg (VVL) en Stichting LVO. Vrijeschool Parkstad heeft als denominatie algemeen bijzonder onderwijs en heeft sinds 2020 een eigen BRIN-nummer samen met Compass in Brunssum.

Vrijeschool Parkstad kenmerkt zich door de eigen onderwijsmethode en de specifieke cultuur waarbij de gemeenschapszin een cruciale rol speelt. Het is van belang dat school een veilige en beschermde omgeving is waarin leerlingen in vertrouwen kunnen ontwikkelen en groeien naar volwassenheid. Naast dat dit hoge eisen aan het schoolgebouw stelt, vraagt dit ook veel meer kennis en ervaring van de docenten op het gebied van fysieke, emotionele en cognitieve ontwikkeling dan dat zij meekrijgen in hun opleiding en nodig hebben in het reguliere onderwijs.

De afgelopen schooljaren van Vrijeschool Parkstad kenmerken zich door een nomadenbestaan; van gebouw naar gebouw en via verschillende ontwikkelingsfasen op zoek naar de kern van bezielend vrijeschoolonderwijs. Over een aantal schooljaren zal een laatste verhuizing plaatsvinden naar een permanent schoolgebouw. In de tussentijd wordt er verder gebouwd aan betekenisvol vrijeschoolonderwijs, zodat Vrijeschool Parkstad verder groeit en bloeit in Heerlen.

Het doel van dit schoolplan is om voor de komende vier schooljaren (2023 – 2027) een duidelijke richting te kiezen in de manier waarop Vrijeschool Parkstad zich wil profileren ten opzichte van andere scholen. Deze profilering zal bijdragen aan de groei van Vrijeschool Parkstad en de verdere ontwikkeling van een stevige midden- en bovenbouw. Het schoolplan fungeert als leidraad voor het nemen van beslissingen en het uitvoeren van activiteiten op alle niveaus.

De belangrijkste ambitie voor de komende schooljaren is kwaliteitsborging en het blijven nastreven om het vrijeschoolonderwijs vorm te geven zoals in de visie van de school weergegeven is. Het is daarbij van essentieel belang dat er vanuit bovengenoemde visie wordt afgestemd op hetgeen de maatschappij van het onderwijs vraagt en de school zich niet laat afleiden door verschillende externe factoren die ruis veroorzaken. Denk bijvoorbeeld aan de verhuizing in de toekomst en opgelegde zaken van buitenaf die haaks staan op de uitgangspunten van het vrijeschoolonderwijs.

Het streven is om de komende schooljaren onderzoeksmatig te werken vanuit specialistische werkgroepen binnen het team, waarbij een werkwijze van 'evidence informed' gehanteerd wordt. Op basis van wetenschap onderzoeken wat werkt en passend is binnen het onderwijs, zodat dit vervolgens geborgd kan worden in het onderwijs op Vrijeschool Parkstad.

Een toekomstperspectief van Vrijeschool Parkstad is het starten van een vmbo-basis/kader opleiding. Een ander toekomstperspectief is het vormen van een vrijeschoolskindcentrum van 0 t/m 21 jaar waarbij het vrijeschoolonderwijs een doorlopende leerlijn heeft van klas 1 t/m 12 en het ontwikkelende kind de ruimte krijgt om vorm te geven aan zijn eigen leven.

2. Totstandkoming van het schoolplan

Het is van belang dat het schoolplan een levend document is dat bijgesteld kan worden indien de omstandigheden daarom vragen. Het schoolplan is geen document om pas na vier jaar te evalueren en te concluderen welke doelen (on)voldoende effect hebben gehad op onderwijsontwikkeling en het welbevinden en voortgang/resultaten van de leerlingen. Het schoolplan is een levend document waarvan jaarlijks de voortgang gemonitord en geëvalueerd wordt middels een interne of externe audit. Het schoolplan geeft de koers van de school voor de komende jaren aan. Het formatieplan, het schooljaarplan en de meerjarenbegroting laten vervolgens zien welke stappen nodig zijn om de doelen uit het schoolplan te verwezenlijken en zijn tevens evaluatie-instrumenten.

Stichting LVO

Stichting LVO (Limburgs Voortgezet Onderwijs) is de openbare stichting waarin 23 scholen in Limburg samenwerken. De stichting wordt geleid door een tweehoofdig College van Bestuur vanuit een stafkantoor in Sittard. Zie voor verdere informatie over de stichting LVO de website www.stichtinglvo.nl. Naast de onderwijskundige doelstelling zoals die is omschreven in dit schoolplan sluit de visie aan op de beleidsvisie van Stichting LVO. Daarin zijn uitgangspunten geformuleerd die gezamenlijk door alle scholen van LVO worden gedragen (Horizon 2020 – 2025; Onderwijs vanuit waarderend perspectief).

Relatie met andere documenten

- Visiedocument: de visie van vrijescholen in het algemeen en Vrijeschool Parkstad specifiek.
- Schoolgids: een beschrijving over inhoudelijke schoolzaken en weergave van de praktische zaken van het betreffende schooljaar.
- Schooljaarplan: een actieplan dat jaarlijks beschrijft welke stappen nodig zijn om de gestelde doelen te verwezenlijken. Jaarlijkse evaluatie bepaalt welke doelen en strategieën nodig zijn om onderwijsontwikkeling en het welbevinden en voortgang/resultaten van de leerlingen doorlopend te bevorderen.
- Leerplannen en studiewijzers: per vak wordt beschreven op welke wijze het vak de visie vertaalt naar het onderwijsaanbod en het pedagogisch-didactisch handelen.
- Formatieplan: beschrijft op welke wijze de school de visie op onderwijs vertaalt naar personeel, organisatie en financiën en welke keuzes gemaakt zijn.
- Interne audit: een jaarlijkse evaluatie waarbij een auditcommissie samengesteld vanuit de drie scholen de onderzoekskwaliteit onderzoekt.
- Onderzoekskader inspectie: het schoolplan is geschreven binnen het kader van de inspectie en omvat de minimale eisen van de basiskwaliteit en de eigen ambitie.

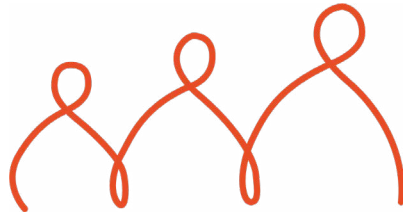
Medezeggenschapsraad

Het schoolplan wordt ter goedkeuring aan de medezeggenschapsraad aangeboden.

3. Identiteit

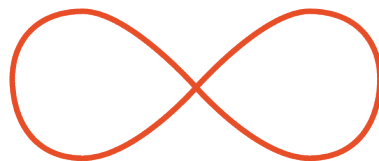
Ontwikkeling

Onze school laat zich inspireren door het antroposofisch mensbeeld bestaande uit een lichaam, ziel en geest. De ontwikkeling van het kind is de leidraad binnen het onderwijs. Kinderen doorlopen verschillende ontwikkelingsfases in hun leven. Het onderwijs is afgestemd op deze ontwikkelingsfases waardoor de leerstof vooral een middel is voor persoonlijke groei van jonge mensen.

Verbinding

Onze school begeleidt kinderen in het ontdekken en tot ontplooiing brengen van hun talenten. Er wordt breed vormend onderwijs aangeboden waarin de ontwikkeling van cognitie, inventiviteit, originaliteit en creativiteit gestimuleerd wordt. Daarnaast is het onderwijs gericht op diepgaande verbindingen, verbinding met elkaar en de wereld om ons heen, zodat kinderen zich gezien voelen en leren wat het is om mens te zijn tussen andere mensen.

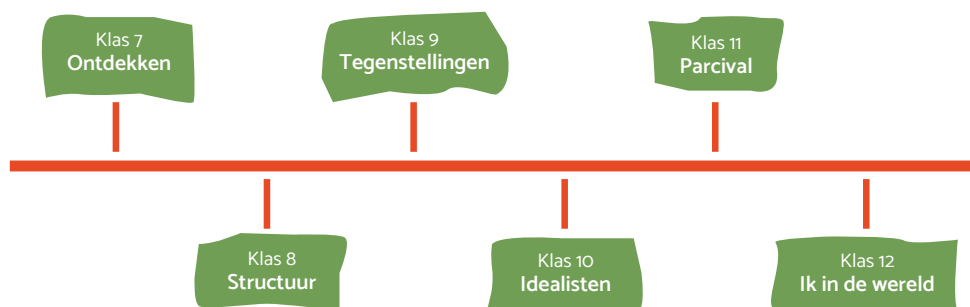
Ik zie rond in de wereld

Onze school wil kinderen laten uitgroeien tot mensen die zelf betekenis en richting aan hun leven kunnen geven en met een sterke en vrije persoonlijkheid een plek kunnen vinden in deze snel veranderende maatschappij. Om dit te bereiken en recht te doen aan de individuele ontwikkeling van elk kind en de relationele ontwikkeling binnen en tussen klassengemeenschappen, nemen we de vrijeschoolse kernwaarden als uitgangspunt en combineren we deze met hedendaagse werkvormen.

4. Het onderwijs en de profilering

We creëren op school een omgeving waarin het onderzoek naar de zich ontwikkelende mens centraal staat. Elke ontwikkelingsfase van een mens beslaat een periode van grofweg zeven jaar en heeft een eigen typering op fysiek, emotioneel en cognitief gebied. Binnen deze typering zijn ook weer indelingen te maken, met elk hun eigen thema's en kenmerken. De vrijeschooldocent zoekt steeds naar hoe hij zijn didactiek en pedagogiek kan aanpassen aan de ontwikkelingsfase waarin de kinderen zich op dat moment bevinden. Denkend vanuit de ontwikkelingsfases, stellen we per klas een aantal thema's centraal in de leerstof:

De kenmerkende aspecten van het onderwijs en de profileringspunten van onze school zijn als volgt:

Periodeonderwijs

Periodeonderwijs is de spil in het vrijeschoolonderwijs. De leerling verdiept zich gedurende drie weken lang, de eerste twee lesuren van de dag, intensief in een thema en er worden mogelijkheden geboden om de leerstof op tal van manieren kunstzinnig te verwerken. Het thema van de periode sluit aan bij de ontwikkelingsfase en in alle gevallen is er een verwerking waarbij het denken, het voelen en de wil aangesproken wordt. Op deze manier wordt de leerstof eigen gemaakt. Periodeonderwijs geeft de leerling de kans zich werkelijk te verbinden met een thema door de verdiepende aanpak.

Kunstzinnig onderwijs

Op onze school besteden we veel aandacht aan kunstlessen, zoals houtbewerken, smeden, textiel, drama, tekenen, muziek en koperslaan aangeboden. Kunstonderwijs, ofwel, kunstzinnig onderwijs gaat echter over veel meer dan alleen de lessen waarin leerlingen zelf kunst maken. Het kunstzinnig onderwijs is verweven in alle andere vakken en in de didactiek van de docent. Uitzonderlijk is dat de leerlingen in de bovenbouw allemaal eindexamen doen in de kunstvakken drama, muziek of kunst beeldend.

Heterogene klassen en verlengde brugklas

Leerlingen met een mavo, havo of vwo-komen samen in dezelfde klas en blijven de eerste drie jaar bij elkaar (waarbij iedere leerling wel op zijn/haar eigen niveau lesstof aangeboden krijgt) in de klas. Vanuit de gedachte dat we een afspiegeling zijn van de maatschappij en dat wij leren van elkaars kwaliteiten heeft een klas een eigen mentorlokaal waarin zij een minimaatschappij vormen. De leerlingen krijgen pas in de laatste helft in klas negen (het derde jaar) een definitieve niveaubepaling; dat geeft de leerlingen ruim de tijd om uit te rijpen. Vanaf de tiende klas (vierde jaar) worden nog bepaalde vakken samen gevolgd, de meeste lessen volgen zij echter met hun profielgroep. De bovenbouw heeft vaste werkplekken in het leerpark.

Het werken in een leerpark

In de middenbouw (klas 7, 8 en 9) wordt er met de klas als groep gewerkt, veelal in klassikale setting. Naarmate de leerlingen doorgroeien naar de bovenbouw (klas 10, 11 en 12) wordt het zelfstandigheidsaspect steeds groter. Kijkend naar de ontwikkelingsfase van de leerling, is hij/zij er in de bovenbouw ook aan toe om zelf sturing te geven aan zijn/haar eigen leerproces. De bovenbouw is gericht op eigenaarschap, samenwerkend leren, zelfstandig leren en onderzoekend leren en dit krijgt vorm in het leerpark waar leerlinggestuurd gewerkt wordt.

Het werken met een portfolio

Onze school werkt niet met cijfers en rapporten, maar met een portfolio, waarmee we de ontwikkeling van de leerling op cognitief, sociaal-emotioneel en creatief vlak zichtbaar maken. Reflectie vormt een fundamenteel onderdeel van het portfolio. Doordat de leerling reflecteert, maakt hij/zij niet alleen zijn/haar groei zichtbaar, maar ook zijn/haar ontwikkelpunten die weer voor (nieuwe) uitdagingen in het leerproces zorgen. Door in het periodeonderwijs en de vaklessen te werken met feedback en niet met cijfers, leren we leerlingen om inzicht te krijgen in hun eigen leerproces; waar sta ik ten opzichte van mijn doelen en welke stappen moet ik nemen om mijn doelen te bereiken. Het leren ontvangen, interpreteren, geven en vragen van feedback creëert een dialoog, motiveert en ondersteunt een leerling om doelen te bereiken en vormt daarmee de ruggengraat van het ontwikkelproces van de leerling.

Het aangaan van diepere verbindingen

Wij vinden het van belang dat leerlingen zich gezien voelen en leren wat het is om mens te zijn tussen andere mensen. Juist in een tijd waarin echt contact tussen mensen onder druk staat, is het aan ons om hier bewust mee bezig te zijn. Vakdocenten, mentoren en coaches verbinden zich voor meerdere schooljaren aan een klas en dit maakt een diepere verbinding met elkaar mogelijk. Hierdoor kan er nog zorgvuldiger gezocht worden naar wat de individuele leerling nodig heeft om na het behalen van zijn diploma sterk te starten op het vervolgonderwijs. Het ontwikkelen van een growth mindset en vastberadenheid staat centraal in deze zoektocht.

Het volgen van een ritme

Doordat we de ontwikkelingsfase van het kind volgen, is een schooljaar met een eigen ritme opgebouwd. In de middenbouw bieden wij bepaalde stof bewust nog niet aan, bijvoorbeeld stof die het abstracte denken aanspreekt, omdat deze niet aansluit bij dat wat de ontwikkelingsfase vraagt. Op andere stof gaan we juist dieper in omdat deze aansluit bij de ontwikkelingsmogelijkheden die op dat moment bij de leeftijd van het kind passen. Een mooi voorbeeld hiervan is het thema 'Het skelet' dat behandeld wordt in de 8ste klas (leerjaar 2) bij de periode biologie. Dit thema sluit aan bij hetgeen een 8ste klas leerling in zijn ontwikkeling vraagt, namelijk het bieden van en werken met structuur.

Het vieren van de jaarfeesten

De jaarfeesten spelen een belangrijke rol op onze school, geven het ritme van het (school)jaar weer en markeren de tijd. Tijdens de jaarfeesten verbinden we ons met de natuur en de zich ontwikkelende mens. Het samen vieren van feesten is tegelijkertijd een mooi moment om te reflecteren. De jaarfeesten worden in alle leerjaren gevierd op een manier die past bij de leeftijdsfase.

De autonomie van de docent

Omdat niet elk kind hetzelfde is en ook elke klas in elke situatie eigen behoefte heeft, werken we niet met boeken en methodes waarin te vinden is wat er precies behandeld moet worden in de lessen. Boeken en methodes bieden inspiratie en richtlijnen, maar individuen en individuele klassen vragen vaak om oplossingen die nergens beschreven staan. Daarom geven vrijeschooldocenten zelf invulling aan hun les en lesmateriaal binnen de visie van de school en dit wordt zichtbaar in de leerplannen. Ieder mens, dus ook iedere vrijeschooldocent, heeft unieke eigenschappen en vaardigheden. Door autonoom te handelen, is een docent in staat gebruik te maken van deze eigen kwaliteiten en blijft hij dicht bij zichzelf. De autonomie draagt bij aan de verbondenheid tussen docent, klas en leerling en deze verbondenheid is nodig om bij te dragen aan de ontwikkeling van het kind in al zijn facetten.

Het schooleigen karakter van het PTA

Het eerder genoemde portfolio vormt de ruggengraat van ons onderwijs en vindt zodanig zijn plek in het programma van toetsing en afsluiting.

**ZOALS DE ZON AAN DE HEMEL
DAGELIJKS HET LICHT NAAR DE AARDE ZENDT,
ZO MOET MIJN ZIEL ZICH DAGELIJKS AANZETTEN
TOT WAARACHTIG HANDELEN;
OPDAT IK VOLLEDIG MENS WORDT:
LICHAAM, ZIEL EN GEEST
VOOR NU EN IN DE EEUWIGHEID. RUDOLF STEINER**

5. Doorgroeien en doorstromen

Op Vrijeschool Parkstad krijgt de leerling de kans om gedurende de eerste drie schooljaren te laten zien wat hij/zij kan. De uiteindelijke keuze voor het examenniveau vindt pas halverwege klas 9 plaats. Gedurende de eerste twee leerjaren wordt zorgvuldig gevolgd hoe de leerling zich ontwikkelt ten aanzien van het basisschooladvies.

Het vrijeschoolonderwijs heeft als uitgangspunt de ontwikkeling van de individuele leerling te volgen. Doubleren alleen op grond van resultaten past niet bij dit uitgangspunt. In principe gaan alle leerlingen mee naar het volgende schooljaar, behalve als het docententeam anders besluit. We willen de klas graag bij elkaar houden, omdat deze eenheid ook veel kwaliteiten oplevert in het sociale klimaat binnen de klas, maar ook binnen de school. In de loop van het schooljaar wordt gekeken of de ontwikkeling naar verwachting verloopt. Zodra er sprake is van een verandering m.b.t. het basisschooladvies en/of als er zorgen zijn omtrent de ontwikkeling van de leerling, dan wordt dit besproken in het ontwikkelgesprek of indien nodig neemt de mentor of coach telefonisch contact op met ouders/verzorgers.

Verloop van determinatieproces (niveaubepaling)

De determinatie op Vrijeschool Parkstad is een zorgvuldig proces. In klas 7 en klas 8 wordt dit proces ingezet en in klas 9 gaat het een eindfase in. De ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling zijn de basis voor het te vormen determinatiebesluit. Hierin wordt ook het basisschooladvies meegenomen. Daarnaast kan het determinatiebesluit afhankelijk zijn van de profielkeuze die in klas 9 gemaakt wordt. Het determinatiebesluit ligt bij het docententeam en er wordt uiteindelijk één bindend niveau gegeven.

Om tot een weloverwogen determinatiebesluit te komen hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De docenten maken tijdens het determinatieproces gebruik van een determinatieformulier. Het determinatieformulier is samengesteld door de docenten en daarbij zijn verschillende bronnen geraadpleegd. Het determinatieformulier is een handreiking om een onderscheid te kunnen maken tussen de niveaus (mavo- havo-vwo). De docent kijkt continu vanuit zijn/haar vak naar de prestaties en ontwikkeling van elke individuele leerling.
- De docenten maken tijdens het determinatieproces gebruik van de resultaten van de metingen die gedurende de schooljaren worden afgenomen.
- De resultaten dienen als input om de prestaties en ontwikkeling van elke individuele leerling in kaart te brengen en daar waar nodig bij te sturen.
- De docenten maken tijdens het determinatieproces gebruik van de informatie die gegeven wordt door de mentor en andere collega's tijdens (pedagogische) vergaderingen omtrent de sociaal emotionele ontwikkeling en vakinhoudelijke ontwikkeling van de leerlingen. De informatie dient als input om met elkaar in gesprek te gaan over welke onderwijsroute het beste aansluit bij de onderwijsbehoefte van de leerling.

Bovengenoemde uitgangspunten vertalen zich in de volgende praktische opzet:

Wanneer	Wat
Midden en einde klas 7 en 8 (winter- en zomerportfoliovergaderingen)	Docenten in klas 7 en klas 8 informeren de mentoren over het niveau van de leerlingen
Einde klas 8 (zomerportfoliovergadering)	Docententeam geeft een voorlopig dubbeladvies
Klas 9 (determinatievergadering 1)	Feedback op voorlopig dubbeladvies eind klas 8
Klas 9 (determinatievergadering 2)	Voorlopig enkel advies
Klas 9 (determinatievergadering 3)	Bindend advies

Klas 9 als overgangsklas naar de bovenbouw

Het determinatieproces en de profielkeuze lopen naast elkaar. In de LOB-lessen in klas 9 worden de leerlingen middels opdrachten en werkvormen geholpen om een idee te krijgen van hun interesses en talenten, zodat we tot een passende profielkeuze kunnen komen. De mentor verzorgt de LOB-lessen en tevens wordt de decaan ook betrokken in de weg naar het maken van een passende profielkeuze.

Naarmate de leerling doorgroeit naar de bovenbouw (klas 10, 11 en 12) bouwt hij/zij LOB-dossier steeds verder uit middels opdrachten en werkvormen. De uitwerkingen van de opdrachten krijgen een plek in het portfolio van de leerlingen. In de bovenbouw verzorgen de coaches met behulp van de decaan de LOB-lessen.

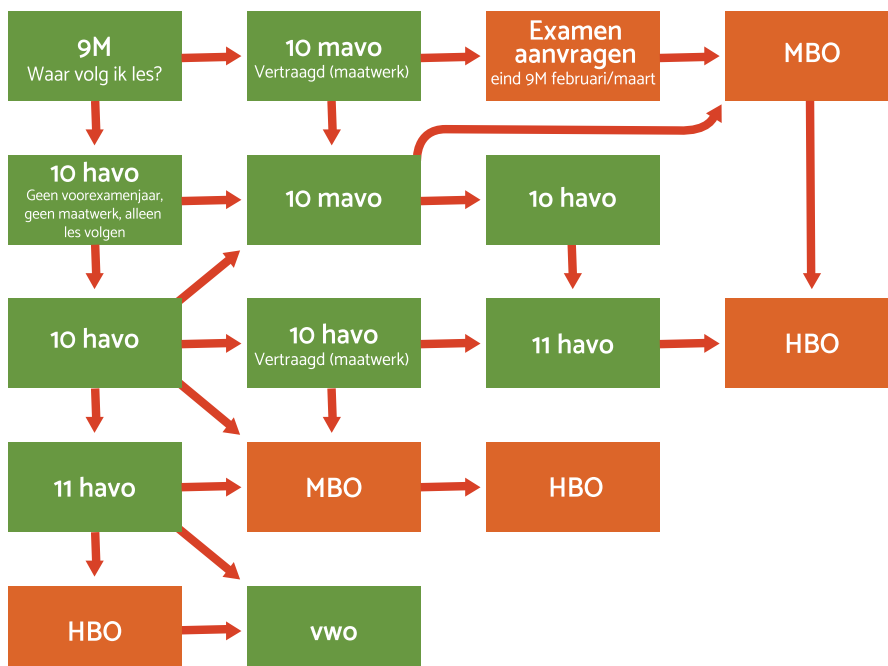
Klas 9 is de overgangsklas voorbereidend naar de bovenbouw. Passend bij deze leeftijdsfase maakt de wens van geborgenheid en veel dingen samendoen, langzamerhand plaats voor de behoefte aan individualisering en differentiatie.

Doorgroeien in de bovenbouw (klas 10, 11 en 12)

Naarmate de leerling ouder wordt, duidelijker eigen doelen kan kiezen en zelfstandiger kan werken, zal de hechte klassengroep een goede basis vormen voor de leerling om van daaruit zijn eigen individuele leerweg te kiezen. Zoals eerder genoemd, werken de leerlingen in de bovenbouw in een leerpark. De leerlingen ontvangen per vak een studiewijzer en weten op deze manier gedurende een kwartaal wat van hen verwacht wordt voor de vakken die zij gekozen hebben. Wekelijks worden er per vak inspiratiesessies gegeven door de docent en op structurele momenten is de vakdocent aanwezig in het leerpark om vakcoaching te verzorgen.

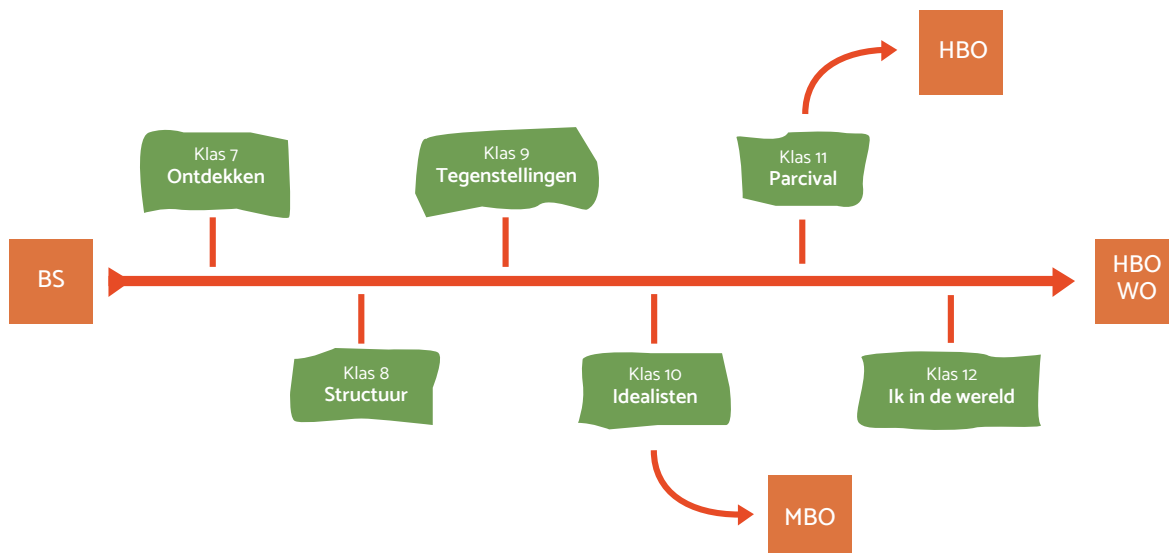
Er wordt hier aanspraak gemaakt op het leren omgaan met zelfstandigheid. De leerlingen worden hierbij begeleid door een coach. De coach begeleidt de leerlingen individueel bij hun leerproces en ondersteunt hen bij het zelfstandig leren en het plannen van (leer)activiteiten.

In de voorexamenjaren kan het docententeam in samenspraak met de leerling en ouders/verzorgers en eventueel het ondersteuningsteam, ervoor kiezen om de leerling het schooljaar over te laten doen aan de hand van een persoonlijk leerplan (maatwerktraject). Naast de algehele groei van de leerling worden de resultaten van metingen, opdrachten en periodeschriften als referentiekader gebruikt. Mocht er sprake zijn van een persoonlijk leerplan (maatwerktraject), dan wordt er een contract en een plan van aanpak opgesteld. Met behulp van onderstaande afbeelding, bepalen we de route van een persoonlijk leerplan (maatwerktraject).

Doorstroom naar het vervolgonderwijs

Bij de vormgeving en uitvoering van het onderwijs streven we ernaar om de leerlingen voor te bereiden als totaal mens op de maatschappij. Hierbij is een belangrijk uitgangspunt dat we bewust toewerken naar het vervolgonderwijs. In de bovenbouw werken we daarom in een open leersetting, waarin individueel en in groepjes gewerkt wordt aan projecten. We creëren hiermee een situatie die lijkt op de leeromgeving van het vervolgonderwijs. De sociale en academische integratie vindt vooral plaats op de betreffende vervolgonopleiding, maar door de werkwijze in de bovenbouw leren de leerlingen vaardigheden die deze integratie op het vervolgonderwijs vergemakkelijken. Tijdens de wekelijkse LOB-lessen in het examenjaar wordt aandacht besteed aan het keuzeproces van het vervolgonderwijs waarbij leerlingen door middel van opdrachten kijken naar hun professionele groei, voorkeuren, interesses, talenten en uitdagingen. Er wordt echter in de LOB-lessen ook aandacht besteed aan vaardigheden die de leerlingen nodig hebben om zich te redden in hun werkzame leven. We monitoren leerlingen in het vervolgonderwijs. Hierbij wordt gebruik gemaakt van Vensters, contacten met oud-leerlingen en vragenlijsten die ingevuld worden door oud-leerlingen. Daarnaast kijken we constant naar de ontwikkelingen die spelen op onderwijskundig gebied op de vervolgonopleidingen. Deze informatie wordt gebruikt om te onderzoeken wat de effectiviteit van onze huidige onderwijskundige aanpak is en hoe ons onderwijs steeds opnieuw aangepast kan worden aan de eisen die vanuit vervolgonopleidingen en de maatschappij gesteld worden.

Metingen en toetsing

- Het programma van toetsing en afsluiting (PTA): de doorlopende leerlijn binnen het vrijeschoolonderwijs wijkt in enkele gevallen af van de leerlijn die beschreven staat in de gangbare methodes. De afwijking heeft met name te maken op welk moment bepaalde lesstof aangeboden wordt in het curriculum. Dit heeft gevolgen voor het onderwijsleerproces en uiteindelijk voor de samenstelling van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Voor schoolexamens vinden we het belangrijk om een variatie in toetsvormen aan te brengen, toetsen in verschillende contexten aan te bieden en het zo laat mogelijk starten met het afnemen van het schoolexamen. PTA's zijn eenjarig ingericht zodat de focus zo lang mogelijk op het leren en de ontwikkeling van de leerling ligt.
- De inzet van metingen: om inzicht te krijgen in waar de leerlingen qua kennis, vaardigheden en welbevinden staan, nemen we onder andere een aantal metingen per schooljaar af. Het resultaat van een meting kan een aanleiding zijn om gericht bij te sturen in de vakinhoudelijke- en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Bij de vakken Nederlands, Duits, Engels, Spaans, wiskunde, rekenen, biologie en economie worden een aantal keren per schooljaar referentiemetingen afgenomen. In de klassen 9 zijn de resultaten van de referentiemetingen ondersteunend ter voorbereiding op het determinatieproces van de leerlingen.

6. Burgerschap

Maatschappelijke betrokkenheid

Vrijeschool Parkstad stimuleert maatschappelijke betrokkenheid bij de leerlingen en het leren oriënteren op je rol in de maatschappij is binnen de gehele school doorweven.

- In alle klassen wordt, aangepast aan de leeftijdsfase, aandacht geschonken aan de plek in de klas als groep, als leerling op Vrijeschool Parkstad en als jongere in de omgeving.
- De docenten, mentoren en coaches begeleiden dit proces en betrekken tijdens klassenouderavonden ook ouders/verzorgers hierbij.
- Er wordt in het onderwijsaanbod per leerjaar aandacht besteed aan maatschappelijke contexten in zowel periodes als in vaklessen.
- In de cyclus van het schooljaar worden de jaarfeesten gevierd waarbij op een onbewuste manier gewerkt wordt aan gewoontevorming op het gebied van normen en waarden.
- De leerlingen lopen stages in klas 9 (winkelstage), klas 10 (maatschappelijke stage) en klas 11 (bedrijfsstage) waardoor de doorlopende ontwikkellijn rondom participatie in de samenleving tot uitdrukking komt.
- Er worden verschillende projecten georganiseerd rondom thema's in de regio zoals activiteiten met zorginstellingen en het meedenken over het beleid van de gemeente met de jaarlijkse Hackathon waarmee de maatschappelijke betrokkenheid wordt gestimuleerd.

De samenleving van de toekomst

Het is onze taak om leerlingen voor te bereiden op de samenleving van de toekomst. We stimuleren leerlingen daarbij om kritisch na te denken over maatschappelijke vraagstukken en om te leren hoe ze kunnen bijdragen aan een duurzame en rechtvaardige samenleving. Daarbij is onze school een Euregioschool, wat betekent dat we bijdragen aan het bevorderen van grensoverschrijdende samenwerking en het versterken van de culturele en taalkundige banden tussen verschillende regio's binnen de Euregio (Nederlands-Duits grensgebied). Er is een samenwerking met de Europaschule in Herzogenrath en de ambitie is om samenwerkingen uit te breiden naar meerdere scholen in de euregio. Door deze uitwisseling leren leerlingen binnen de regio over andere culturen.

Maatschappij en arbeidsmarkt

Onze maatschappij en daarmee de arbeidsmarkt verandert snel. Beroepen veranderen door innovaties. Wij moeten onze leerlingen voorbereiden op een dynamische maatschappij waarin creativiteit en veranderingszin van groot belang zijn. Een kritische houding van leerlingen naar zichzelf en naar anderen is hierbij vereist.

Het hele onderwijsprogramma van Vrijeschool Parkstad is doorweven van:

- Creativiteit in het zoeken naar oplossingen voor zelf geformuleerde vraagstukken.
- Veranderingszin in het bespreken van maatschappelijke problemen en het bespreken en voordragen van mogelijke oplossingen.
- Een kritische houding door steeds te reflecteren op wie je bent, wat je kunt, wat je geleerd hebt, wat je nog moet leren, wat je van anderen verwacht, maar ook wat anderen van jou verwachten.

In het document 'Horizon 25' (*bijlage 1*) is meer te lezen over de realisatie en de ambitie m.b.t. maatschappij en arbeidsmarkt. Een schematische uitwerking m.b.t. de wijze waarop burgerschap is weggezet in de domeinen van goed onderwijs is in *bijlage 2* te vinden.

7. Personeelsbeleid

Bevoegdheden personeel

Vanuit Stichting LVO zijn eisen gesteld per functieprofiel. Deze zijn vastgelegd in het functieboek. De ambitie en doelstelling is dat alle docenten bevoegd zijn voor het vak waar ze in lesgeven. Docenten worden aangemoedigd om een 2e dan wel 1e graad lesbevoegdheid te halen.

Bekwaamheden personeel

De bekwaamheden van docenten worden onderhouden vanuit een gesprekscyclus waarbij deskundigheidsbevordering een onderwerp is bij elk gesprek. Daarnaast wordt een digitaal observatiesysteem (DOT) ingezet waarbij a.d.h.v. verschillende indicatoren lesbezoeken en nabesprekingen plaatsvinden.

Pedagogisch en didactisch handelen

Het begeleiden van docenten en het vorm geven aan de professionalisering van docenten is een rol van de teamleider. Door onder andere de inzet van de DOT wordt het effectiever om ontwikkelgesprekken vorm te geven op inhoud, maar ook te sturen op de ontwikkeling die gevraagd wordt door de lespraktijk en/of die richting krijgt door de ambitie van de leerkracht.

Scholing

Vrijeschool Parkstad is continu in beweging m.b.t. scholing. Naast individuele scholing van medewerkers zijn er ook nog andere trajecten:

- Docenten die studeren voor een bevoegdheid in het vak dat ze geven of ambiëren;
- Gezamenlijke scholing a.d.h.v. intervisie;
- Verdieping en verbreding van vrijeschoolpedagogiek en -didactiek, denk aan workshops/cursussen m.b.t. fenomenologie of werkgroepen op het gebied van kindbesprekingen of onderwijsontwikkeling.

Zoals in de inleiding aangegeven, is het streven om de komende schooljaren onderzoeksmatig te werken vanuit specialistische werkgroepen binnen het team, waarbij een werkwijze van 'evidence informed' gehanteerd wordt. Scholing kan hierdoor plaatsvinden vanuit vraagstukken waarmee een specialistische werkgroep aan de slag gaat.

Begeleiding nieuwe docenten

Om docenten op een juiste manier te begeleiden in hun vrijeschooldocentschap worden ze begeleid door een vakbegeleider en de teamleider dan wel coach. Nieuwe docenten krijgen meerdere lesbezoeken waar een uitvoerig verslag geschreven wordt dat ook wordt nabesproken met de docent. Daarnaast nemen nieuwe docenten deel aan intervisie.

Voor docenten die willen werken op Vrijeschool Parkstad zijn de volgende criteria vastgelegd:

- Aantoonbaar de kennis en kunde om het vrijeschoolonderwijs vorm te geven
- Aantoonbaar affiniteit met het vrijeschoolonderwijs en het achterliggende mensbeeld
- Bereidheid om scholing te doorlopen

Daarnaast is afgesproken met Stichting LVO dat bij vacatures op Vrijeschool Parkstad een overtallige docent van een andere school niet zomaar geplaatst kan worden. Er wordt in overleg met de schoolleiding eerst gekeken naar de specifieke eisen.

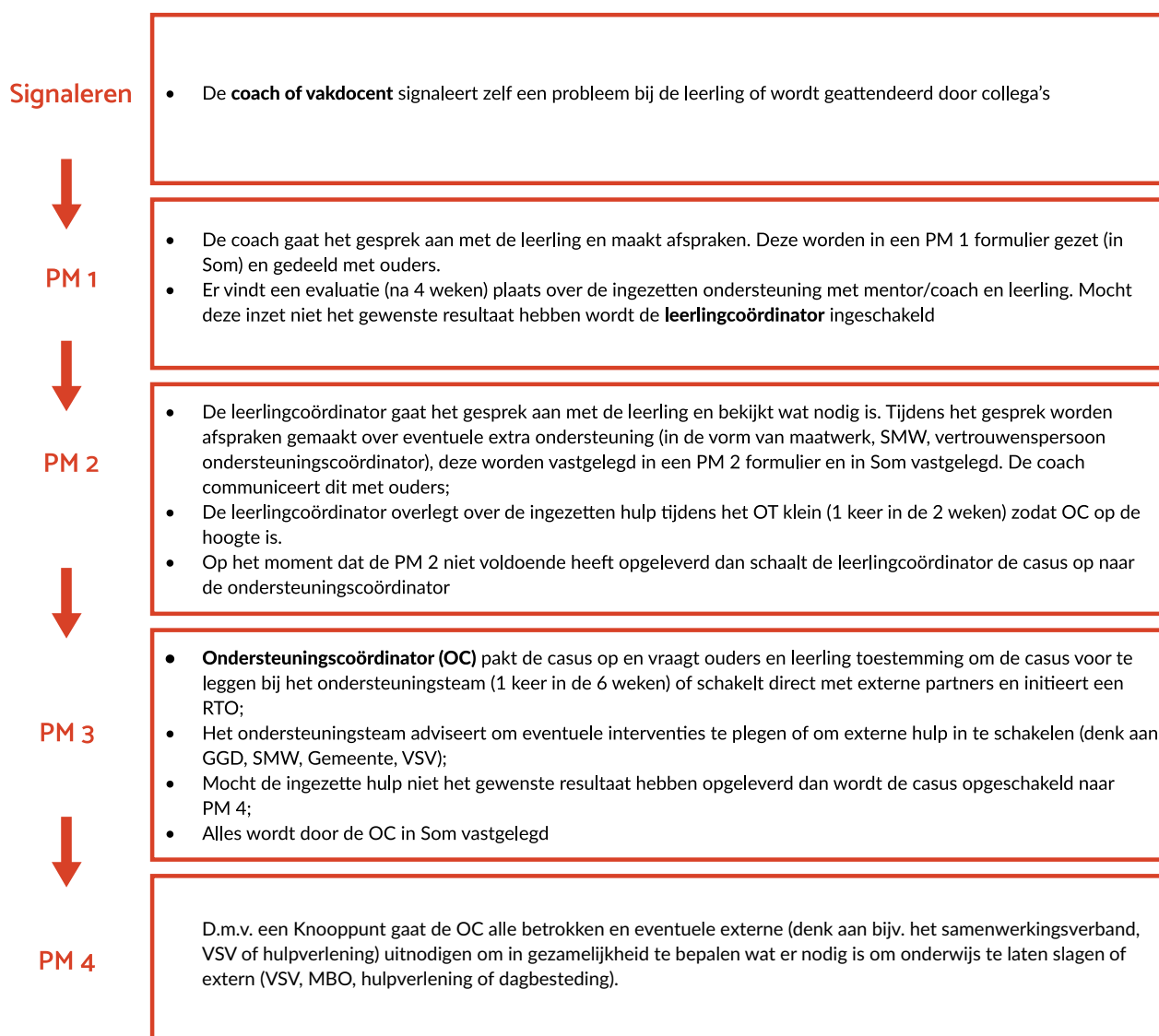
8. Ondersteuningsstructuur

Vrijeschool Parkstad werkt met een ondersteuningsstructuur. De ondersteuningsstructuur is vastgelegd aan de hand van de PM-structuur (professionele momenten). De PM-structuur geeft aan wie op welk moment verantwoordelijk is voor de begeleiding en/of ondersteuning van de leerling.

De betrokken personen binnen de ondersteuningsstructuur zijn:

- *De ondersteuningcoördinator*: verantwoordelijk voor het zorgbeleid, voor PM3-4, contacten met externe partners en plaatsingen binnen het VSO.
- *De leerlingcoördinatoren*: verantwoordelijk voor de pedagogisch didactische overleggen met coaches en mentoren, PM1-2 en opschaling naar PM3.
- *De verzuimcoördinator*: verantwoordelijk voor het signaleren van verzuim en vervolgens handelen volgens het verzuimbeleid.
- *De docenten, coaches en mentoren*: verantwoordelijk voor het primaire onderwijsproces, signaleren van problematiek en opschalen naar desbetreffende collega's.

Het stappenplan binnen de PM-structuur:

Expertisecentrum

De komende schooljaren richten we ons op het verder creëren van een expertisecentrum voor de drie scholen (Compass-Grotius-VSP). Als blijkt dat leerlingen extra begeleiding en/of ondersteuning nodig hebben, wordt dit geboden vanuit een expertiseteam. Het expertisecentrum gaat ervoor zorgen dat we meer maatwerk kunnen bieden en het aanbod in basisondersteuning kunnen verbreden. Binnen het expertisecentrum gaan schoolondersteuners, orthopedagogen en andere experts dagelijks werken met leerlingen die een ondersteuningsvraag hebben. Het expertisecentrum gaat op maat hulp bieden aan iedere leerling.

Het aanbod binnen de basisondersteuning gaat zich richten op:

- Individuele begeleiding op het gebied van sociaal en emotioneel bevinden
- Begeleiding voor dyslexie of dyscalculie, begrijpend lezen
- Individuele of groepsbegeleiding tegen examenstress en faalangst
- Begeleiding op het gebied van hoogbegaafdheid
- Begeleiding op het gebied van loopbaanoriëntatie en vervolgopleiding
- Begeleiding door schoolmaatschappelijk werk

Op het moment dat de reguliere basisondersteuning niet voldoende blijkt te zijn, kan de ondersteuningscoördinator met toestemming van de leerling en ouders/verzorgers kiezen om de leerling aan te melden voor het Ondersteuningsteam bestaande uit:

- GGD arts en eventueel jeugdverpleegkundige
- Leerplicht
- Schoolmaatschappelijk werk
- Orthopedagoge van het Samenwerkingsverband
- Team Jeugd van de Gemeente

9. Veiligheid

Schoolveiligheidsplan

Sinds schooljaar 2018 – 2019 heeft Vrijeschool Parkstad een eigen veiligheidsbeleid vastgelegd in een schoolveiligheidsplan. Het schoolveiligheidsplan is ter inzage voor leerlingen en ouders/verzorgers op te vragen bij de schoolleiding. Het personeel kan tevens het schoolveiligheidsplan inzien via de gemeenschappelijke OneDrive. Het schoolveiligheidsplan betreft een integraal beleidsplan en maakt onderdeel uit van het totale schoolbeleid en van het te voeren Arbobeleid zoals is vastgelegd in het Arbobeleidsplan. Het schoolveiligheidsplan besteedt nadrukkelijk aandacht aan het beschermen van personeel, vrijwilligers, stagiaires, bezoekers en leerlingen. De school draagt zorg in het voorkomen van seksuele intimidatie, agressie en geweld (waaronder pesten en discriminatie) en het voorkomen van psychosociale belasting binnen of in de directe omgeving van de school.

Wijkagent en digitaal-agent

We kunnen er als school voor kiezen om (on)aangekondigd de kluisjes en/of tassen te controleren op het bezit van alcohol, drugs en/of wapens. De wijkagent die aan onze school is verbonden is, bezoekt op verzoek en preventief onze school en kan duidelijkheid verschaffen over hetgeen waarvan men melding en/of aangifte kan of moet doen. Daarnaast werken we op regelmatige basis samen met de digitaal agent door het verzorgen van interactieve presentaties aan leerlingen over digitale veiligheid.

Pestprotocol

Vrijeschool Parkstad wil voor iedereen een veilig pedagogisch klimaat bieden waarin een ieder zich harmonieus en op een prettige manier kan ontwikkelen. Pestgedrag wordt dan ook serieus aangepakt. De wijze waarop is vastgelegd in een pestprotocol. Het pestprotocol is op de website te vinden en tevens wordt het besproken met alle klassen.

Social Media protocol

Vrijeschool Parkstad vertrouwt erop dat personeel, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen verantwoord om zullen gaan met sociale media en heeft een Social Media protocol opgezet om een ieder die bij Vrijeschool Parkstad betrokken is of zich daarbij betrokken voelt daarvoor richtlijnen te geven.

Sociale veiligheid

De sociale veiligheid wordt jaarlijks gemonitord vanuit kwaliteitsscholen.

Preventieprogramma's

De komende schooljaren worden er preventieprogramma's ingericht rondom sociale veiligheid en welzijn (genotmiddelen, criminaliteit, seksualiteit, financiën).

10. Ouderparticipatie en inspraak

Ouderparticipatie

Ouderparticipatie is heel omvangrijk en onmisbaar voor de aard van het onderwijs op Vrijeschool Parkstad. Binnen de school vindt dit zijn weerslag in de vorm van diverse werkgroepen. Deze werkgroepen bestaan grotendeels uit ouders/verzorgers die op vrijwillige basis de school ondersteunen bij het reilen en zeilen. Daarnaast heeft elke klas twee of meer klassenouders die samen de klankbordgroep vormen. De klankbordgroep wordt geleid door de teamleider en middels bijeenkomsten gaan de klassenouders met de teamleider in gesprek. De klassenouders staan in contact met de andere ouders/verzorgers uit de klas en de mentor. Van dit contact wordt regelmatig gebruik gemaakt om vraagstukken of thema's aan te leveren die tijdens de klassenouderavonden en klankbordgroep-bijeenkomsten aan bod komen.

Inspraak

Inspraak op het onderwijs vindt plaats vanuit de medezeggenschapsraad en de leerlingenraad.

De medezeggenschapsraad

Medezeggenschap betekent dat je samen inspraak hebt op schoolzaken en dat je daarom ook samen beslissingen neemt. Een MR is een raad die bestaat uit drie geledingen (groepen), namelijk: personeel, ouders en leerlingen. Als Vrijeschool Parkstad maken wij deel uit van het BRIN18DO-02. Er is sprake van een gemeenschappelijk MR waar ook Compass onder valt.

De leerlingenraad

De leerlingenraad bestaat uit leerlingen van alle jaarlagen. De leerlingenraad werkt als klankbordgroep. Ze worden zoveel mogelijk betrokken bij relevante onderwerpen. Een keer per maand is er een overleg dat plaatsvindt tijdens periodetijd. Als er zaken spelen of wijzigen, wordt dit voorgelegd aan de leerlingenraad. Ook wordt aan de leden gevraagd om agendapunten aan te leveren als zij zaken willen bespreken.

11. Vrijwillige ouderbijdrage en ouderschenking

Ouderbijdrage

De school kan ouders/verzorgers vragen om mee te betalen aan bepaalde voorzieningen en activiteiten die aanvullend zijn op het normale lesprogramma. Dit wordt de 'vrijwillige ouderbijdrage' genoemd. Deze ouderbijdrage is inderdaad vrijwillig. Jullie kunnen kiezen om bijdrage wel of niet te betalen. Wanneer er niet wordt voldaan aan de bijdrage zal de leerling niet worden uitgesloten van bepaalde voorzieningen en activiteiten. We hopen dat we vanuit de solidariteitsgedachte activiteiten, die typisch zijn voor Vrijeschool Parkstad, mogelijk kunnen maken.

Vrijeschool Parkstad vraagt de ouders/verzorgers om een vrijwillige ouderbijdrage te betalen:

- € 100,- voor het eerste kind
- Voor elk volgend kind € 85,-.

De ouderbijdrage wordt voor de volgende doelen ingezet:

- Het gym t-shirt
- Vieringen en excursies
- Werkweek en biografiereis

De hoogte en de wijze van besteding van de ouderbijdrage is met instemming van het ouderdeel van de medezeggenschapsraad tot stand gekomen. Jullie ontvangen in het nieuwe schooljaar, via de afdeling financiën, een mail met een betaalverzoek (link) om dit bedrag te betalen. Het is mogelijk het bedrag in termijnen te betalen. Contante betaling van de ouderbijdrage is niet mogelijk.

Ouderschenking VVL

De vrijwillige ouderschenking van de VVL (Stichting Vrienden van Vrijeschoolonderwijs Limburg) wordt grotendeels ingezet om extra formatie te bekostigen. De lessen in kunstvakken worden grotendeels gegeven in halve lesgroepen, deze meerkosten worden met deze gelden betaald.

Verder gebruikt de vrijeschool allerlei materialen die extra geld kosten, zoals periodeschriften, kaften om schriften te maken en andere benodigheden voor de kunstvakken. Ook dit wordt betaald vanuit de gelden van de ouderschenking.

Stichting Vrienden van Vrijeschoolonderwijs Limburg (VVL)

Zonder de VVL geen vrijeschoolonderwijs in Zuid-Limburg!

Een boutespraak, maar het is wel de realiteit: (het bestuur van) de VVL was de initiatiefnemer van Vrijeschool Parkstad die in 2014 van start is gegaan. En in Maastricht was de (voorloper) van de VVL de oprichter van het Bernard Lievegoed College (BLC) voor vrijeschoolonderwijs.

Bewaakster van de vrijeschoolse identiteit

De VVL speelt een belangrijke rol in het bewaken van de vrijeschoolse identiteit van de VSP. De meeste andere vrijescholen in ons land vallen onder een stichting die enkel vrijeschoolonderwijs aanbiedt. Daar is in de statuten vastgelegd dat het onderwijs gegeven dient te worden op basis van de vrijeschoolse pedagogische grondslagen en het bestuur en directie van die scholen worden gevormd door mensen die kennis hebben van en ervaring met vrijeschoolonderwijs. Dat biedt garantie en houvast voor de ouders/ verzorgers, docenten en leerlingen.

Bij de VSP is dat anders: die valt onder Stichting LVO, een zogenaamde samengestelde schoolstichting die verschillende vormen van onderwijs aanbiedt (voornamelijk katholiek en openbaar). In de statuten is verder niets geregeld over vrijeschoolonderwijs en het bestuur van het LVO en de centrale directie LVO-Parkstad hebben geen specifieke ervaring en deskundigheid met vrijeschoolpedagogiek. Nu is ten tijde van het onderbrengen van het BLC onder het LVO in 2005 een convenant tussen het LVO en de VVL gesloten, waarin afspraken zijn gemaakt om te (waar)borgen dat het onderwijs op het BLC vrijeschoolonderwijs is en blijft. Bij de oprichting van de VSP is tussen de besturen van VVL en LVO afgesproken dat het Convenant ook zoveel als mogelijk geldt voor de VSP. Zolang het vrijeschoolonderwijs niet voldoende op een andere wijze ge(waar)borgd is binnen het LVO zelf, is en blijft de VVL noodzakelijk voor het voortbestaan van de VSP en het BLC als vrijescholen.

Inner van ouderscheningen / bewaakster bestemming van gelden

Daarnaast speelt de VVL een belangrijke rol in de extra financiering die de VSP nodig heeft om vrijeschoolonderwijs te kunnen verzorgen. De overheidsbekostiging is namelijk niet voldoende om een volwaardig onderwijsprogramma aan te bieden gebaseerd op de vrijeschoolpedagogiek. Dit geldt voor alle vrijescholen in ons land. Het “extra” dat de vrijescholen – en dus ook de VSP – bieden wat nu juist zo kenmerkend is voor deze vorm van onderwijs wordt door de ouders/verzorgers bekostigd middels schenkingen.

In Zuid-Limburg hebben wij ervoor gekozen om de ouderscheningen via de VVL te laten lopen. Dit omdat zo bewaakt kan worden dat de gelden van de ouders/verzorgers ook daadwerkelijk aan vrijeschoolse activiteiten worden besteed en niet aan de “normale” exploitatie. Bijkomend voordeel voor zowel de ouders/verzorgers als het LVO is dat de VVL een zogenaamde ANBI-status heeft, waardoor de schenkingen voor ouders/verzorgers fiscaal aftrekbaar zijn en het LVO geen schenkingsbelasting hoeft te betalen.

De VVL is een stichting met een bestuur dat gevormd wordt door (oud)ouders. In de statuten is onder andere vastgelegd dat de directie van VSP en de directie van het BLC het recht hebben om een bestuurslid te benoemen. Voor meer informatie over de VVL – en onder andere de gevraagde ouderschenking: www.vrijeschoollimburg.nl.

Het vrijeschoolonderwijs staat in de belangstelling en groeide de laatste 10 jaar met 55 % terwijl het totaal aantal leerlingen van alle scholen tezamen in ons land met 15 % is gekrompen. Inmiddels zitten er meer dan 33.000 leerlingen op 129 vrijescholen in het basis- en voortgezet onderwijs. De Vereniging van vrijescholen is de landelijke belangenorganisatie van vrijescholen in Nederland en vertegenwoordigt hen in politieke netwerken en in de onderwijssector alsmede in de internationale vereniging van vrijescholen. Daarnaast werkt de Vereniging aan de uitvoering van haar meerjarenplan 2021 – 2026. In het schooljaar 2023 – 2024 is er onder meer aandacht voor de thema's Onderwijskwaliteit & -ontwikkeling, Diversiteit & toegankelijkheid en Toename aantal vrijeschoolleraren.

Meer weten? Ontwikkelingen zijn te volgen via de website www.vrijescholen.nl, sociale media en onze nieuwsbrief. Aanmelden hiervoor kan via de website. Achtergronden van ons onderwijs zijn te lezen op www.vrijeschoolonderwijs.nl.

12. Sponsorbeleid

In toenemende mate is er binnen het onderwijs aandacht voor sponsoring van bepaalde activiteiten. Vrijeschool Parkstad heeft nog geen gebruik gemaakt van sponsoring.

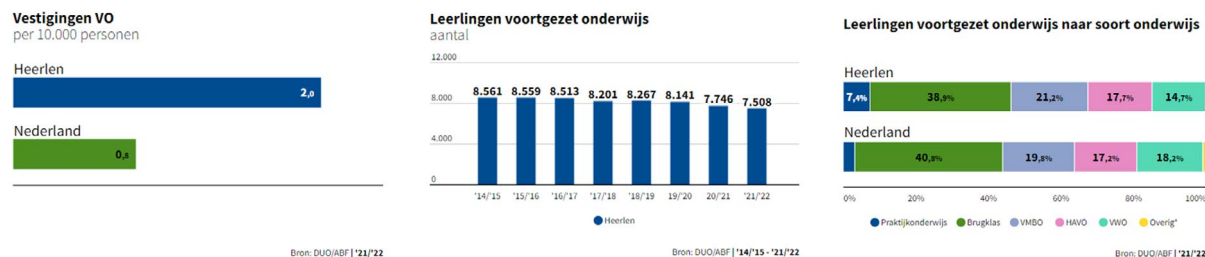
Afspraken ten aanzien van sponsoring:

- Sponsoring wordt geaccepteerd ten behoeve van de leeromgeving (gebouw of inventaris), leermiddelen (computers, boeken, overig lesmateriaal) of excursies.
- Vanuit sponsorgelden zullen geen arbeidsrelaties worden bekostigd.
- Schenkingen vallen niet onder het begrip sponsoring.
- De school hanteert het landelijk sponsorbeleid van het Ministerie van Onderwijs, waarbij gedragsregels vastgelegd zijn in een convenant.
- In het sponsorbeleid staan de volgende uitgangspunten centraal:
 - Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen alsmede de identiteit van de school;
 - Sponsoring mag de objectiviteit, geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van het onderwijs niet in gevaar brengen;
 - De onderwijsinhoud en de continuïteit van het onderwijs mogen door sponsoring niet beïnvloed worden;
 - Reclame in lesmateriaal is niet toegestaan;
 - Sponsoring mag niet leiden tot ongewenst, gevaarlijk of ongezond gedrag;
 - De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht bij het aangaan van sponsorovereenkomsten.

13. Maatschappelijke opdracht

In de regio Parkstad zijn relatief veel middelbare scholen ten opzichte van het landelijke gemiddelde (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1: overzicht onderwijs t.o.v. landelijke gegevens in Heerlen

Parkstad is een regio in Limburg, Nederland, die bestaat uit verschillende gemeenten, waaronder Heerlen, Kerkrade en Landgraaf. De leerlingen in Parkstad hebben over het algemeen te maken met een aantal uitdagingen op het gebied van demografie, sociaaleconomische achtergrond, criminaliteit, drugs- en alcoholgebruik en gebroken gezinnen.

Hieronder volgen enkele algemene kenmerken van deze problematiek:

- **Demografie:** Parkstad heeft over het algemeen een vergrijzende bevolking en een laag geboortecijfer. Het aantal jongeren dat in deze regio woont is relatief laag. Het aantal allochtone leerlingen is hoger dan het landelijk gemiddelde.
- **Sociaaleconomische achtergrond:** Parkstad is een regio die kampt met relatief hoge werkloosheidscijfers en laagopgeleide inwoners. Dit heeft invloed op de sociaal-economische achtergrond van veel leerlingen in deze regio. Veel leerlingen komen uit gezinnen met een lager inkomen dan het landelijk gemiddelde.
- **Criminaliteit:** Parkstad heeft te maken met relatief hoge criminaliteitscijfers, vooral op het gebied van drugs- en alcoholgerelateerde criminaliteit. Jongeren zijn relatief vaak betrokken bij deze vormen van criminaliteit.
- **Drugs- en alcoholgebruik:** Parkstad heeft te maken met een relatief hoog percentage jongeren dat drugs en/of alcohol gebruikt. Dit heeft invloed op het welzijn en de ontwikkeling van deze jongeren.
- **Gebroken gezinnen:** Parkstad heeft relatief veel gezinnen waarin sprake is van een scheiding of eenoudergezinnen. Dit heeft invloed op het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen die in deze gezinnen opgroeien.
- **Overgewicht:** In de regio heeft een relatief groot percentage van de bevolking overgewicht of obesitas, wat ook geldt voor een deel van onze leerlingen (2 op de 10 inwoners kampt met overgewicht).
- **Laaggeletterdheid:** Er is een hoog percentage ongeletterden in de regio Parkstad ten opzichte van het landelijke gemiddelde (16% van de beroepsbevolking in Heerlen en Kerkrade is laaggeletterd).

Gelijke kansen

Vrijeschool onderwijs onderscheidt zich onder meer van andere onderwijsvormen door de nadruk die wordt gelegd op het bijdragen aan veranderingen in de maatschappij. Eén van die maatschappelijke opdrachten is om segregatie en kansenongelijkheid terug te dringen. Om onderwijs te bieden waarin alle leerlingen zich thuis voelen en het beste uit zichzelf kunnen halen, ongeacht hun thuissituatie, talenten of achtergrond. Kinderen maken van nature geen onderscheid tussen culturen. Het samen opgroeien, elkaar ontmoeten in eigenheid en elkaar leren kennen, accepteren, waarderen en respecteren in diversiteit, draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling en zelfvertrouwen, aan een vreedzame wereld en aan het verminderen van de polarisatie in de maatschappij.

Aansluitend bij de behoefte van onze leerlingen in de regio Parkstad is het onze maatschappelijke opdracht om leerlingen gelijke kansen te bieden, zodat zij met ondersteuning van de school net zo academisch succesvol kunnen zijn als ieder ander en zich ontwikkelen tot gezonde en evenwichtige individuen en in staat zijn om een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving. Het is dus belangrijk dat leerlingen in de school extra ondersteuning en begeleiding krijgen die thuis niet altijd vanzelfsprekend aanwezig is. Dit is een gegeven waar wij ons goed bewust van moeten zijn. Enerzijds betekent dit dat wij sterk op de relatie met de leerlingen inspelen zodat zij zich gezien en gewaardeerd voelen; anderzijds dat we een omgeving creëren waarin rust, regelmaat en reinheid centraal staan en extra ondersteuning geboden wordt in samenwerking met externe instanties.

Wij bieden onze leerlingen op de volgende manier gelijke kansen vanuit onderstaande speerpunten:

Heterogene klassen

Het bieden van verlengde brugklassen (t/m leerjaar drie) en een zorgvuldig determinatieproces dragen bij aan het creëren van gelijke kansen voor alle leerlingen. Door leerlingen met verschillende niveaus bij elkaar in de klas te plaatsen, wordt het onderlinge begrip vergroot en kunnen leerlingen van elkaar leren. Daarnaast krijgen leerlingen op deze manier de kans om zich optimaal te ontwikkelen en hun talenten te benutten

Basisvaardigheden taal en rekenen

Vrijeschool Parkstad streeft ernaar om alle leerlingen gelijke kansen te bieden op het gebied van basisvaardigheden, zoals taal en rekenen. Deze vaardigheden zijn essentieel voor de ontwikkeling van leerlingen en spelen een belangrijke rol in hun verdere schoolcarrière en in het dagelijks leven. Uit de onderwijsresultaten van schooljaar 2022 – 2023 is gebleken dat de basisvaardigheden taal en rekenen extra aandacht behoeven. We bieden hiervoor verschillende ondersteuningsmogelijkheden aan en sinds schooljaar 2022 – 2023 bieden we rekenonderwijs aan vanaf klas 9. De taal- en reken-docenten komen regelmatig samen om de voortgang m.b.t. de basisvaardigheden te bespreken en van daaruit wordt beslist in hoeverre en waar het beleid bijgestuurd moet worden. Om tot gedegen besluiten te komen, nemen we regelmatig metingen af om de voortgang te bewaken.

Hoge verwachtingen

We stellen hoge verwachtingen aan alle leerlingen en in het vrijeschoolonderwijs is alles erop gericht dat de leerlingen zich als totaal mens kunnen ontwikkelen. Het is van belang dat de leerlingen een brede basis van kennis en vaardigheden ontwikkelen waardoor de leerlingen opgewassen zijn tegen de veranderende eisen van onze maatschappij en het beroepsleven. Het vrijeschoolonderwijs wil dat interesse in en verantwoordelijkheid voor de ander en de omgeving gewekt wordt en de leerling bezielde raakt en zich een individueel oordeelsvermogen kan vormen waardoor zelfstandig handelen mogelijk wordt.

Burgerschap binnen de gehele school

Het is onze taak om leerlingen voor te bereiden op hun rol als actieve, kritische en probleemoplossende burgers in de samenleving. Dit betekent dat zij niet alleen kennis moeten hebben van democratische waarden en participatie, maar ook in staat moeten zijn om deze waarden in de praktijk te brengen. Burgerschap op onze school is geen opzichzelfstaand fenomeen, maar integraal onderdeel binnen de gehele school (zie hoofdstuk 'burgerschap').

Gezonde school

Wij zetten ons in om gezondheid en welzijn te bevorderen binnen alle aspecten van ons onderwijsaanbod en onze schoolomgeving. Dit doen wij onder andere door:

- Het stimuleren van gezonde voeding en lichaamsbeweging. Wij bieden bijvoorbeeld gezonde maaltijden aan in onze schoolkantine en organiseren sportactiviteiten en andere vormen van lichaamsbeweging tijdens de schooldag.
- Het bieden van ondersteuning op het gebied van mentale gezondheid vanuit het zorg expertteam.
- Het bevorderen van gezondheid en welzijn in ons gehele curriculum. Wij integreren gezondheid en welzijn in ons onderwijsaanbod en stimuleren leerlingen om na te denken over hun eigen gezondheid en welzijn.

14. De doelen voor de komende vier schooljaren

De komende vier schooljaren staan de volgende doelen wat betreft onderwijsrendement centraal:

- De onderwijsprocessen inzichtelijk maken, verbeteren en borgen, zodat de onderwijskwaliteit nog verder versterkt wordt.
- Het verbeteren van het gedifferentieerde onderwijs door de opbouw en overgang van docent-gestuurd werken naar leerlinggestuurd werken zorgvuldig in kaart te brengen en de docenten hierin te scholen.
- Een streven naar een strenge determinatie in klas 9 (plaatsingsniveau bovenbouw), zodat de leerling in de bovenbouw kans op succes heeft en de slagingspercentages 90 procent of hoger zijn en tegelijkertijd het plaatsingsniveau in klas 9 gelijk of hoger is dan het uitstroomniveau van de basisschool.

Daarnaast staan de komende vier schooljaren ook de volgende doelen centraal:

- De samenwerking en uitwisseling met andere scholen verder uitbreiden, zodat expertise gedeeld en van elkaar geleerd kan worden. Denk bijvoorbeeld aan de samenwerking en uitwisseling met andere vrijescholen of scholen die 'evidence informed' werken.
- De samenwerking met bedrijven en organisaties in de euregio verder uitbreiden, zodat er mogelijkheden ontstaan om af te stemmen op de behoeften van de arbeidsmarkt en leerlingen voorbereid kunnen worden op de uitdagingen in de toekomst.
- Actief betrokken zijn bij de ontwikkeling van de euregio op andere gebieden, zoals duurzaamheid, innovatie en technologie. Zo worden er programma's aangeboden op het gebied van duurzaamheid en energietransitie, waarmee leerlingen worden voorbereid op de uitdagingen van de toekomst op het gebied van klimaatverandering en milieu.

15. De realistische en ambitie m.b.t. de kwaliteitsgebieden

Aan de hand van het document 'Horizon 25' is beschreven wat de realisatie en de ambitie is van onze school m.b.t. de kwaliteitsgebieden. Dit document is opgenomen in *bijlage 1*.

16. Gezamenlijke bovenbouw

In 2020 heeft het College van Bestuur van LVO van Vrijeschool Parkstad, Compass en het Grotiuscollege goedkeuring gegeven om deze scholen samen te brengen in een gemeenschappelijke bovenbouw, om zodoende voldoende kritische massa te realiseren voor een gezonde bedrijfsvoering. Gedurende het schooljaar 2020 – 2021 is deze gezamenlijke bovenbouw havo/vwo ontworpen voor de havo/vwo-leerlingen van het Grotiuscollege, Vrijeschool Parkstad en Compass. Inmiddels is duidelijk hoe de bovenbouw er voor komend schooljaar uit gaat zien. De scholen behouden hun eigen identiteit en werken in de bovenbouw binnen bepaalde vakken samen als dit nodig is vanwege bijvoorbeeld leerlingenaantallen of docententekorten. Tevens zou het kunnen zijn dat samenwerking gaat plaatsvinden in projecten zoals debatteren en deelname aan onderwijskundige activiteiten, een koor of sporten. Bovenschools zijn diverse werkgroepen ingericht waarin de kennis en kunde van de drie scholen verenigd is en bepaalde zaken vanuit een gelijk vertrekpunt uitgezet worden, zodat naast een eigen identiteit ook uniformiteit ontstaat. Gezamenlijke werkgroepen zijn: taalbeleid, rekenbeleid, burgerschap, begeleiding (nieuwe) docenten, kwaliteitszorg.

Het afgelopen jaar (2023) heeft laten zien dat we voor de gezamenlijke bovenbouw een pas op de plaats hebben moeten maken. Het is duidelijk waar de overeenkomsten tussen de drie scholen zitten en vooral wat de verschillen zijn. Met name de cultuurverschillen van de scholen zijn zeer groot en maken een volledig samengaan niet mogelijk.

Voor de komende twee jaar hebben wij de samenwerkingsovereenkomst met de bovenbouw nog eenmaal verlengd zodat een verdere verkenning kan plaatsvinden naar de behoefte en vooral naar de mogelijkheden. Eind 2024 zal duidelijk zijn of en in hoeverre de scholen gaan samenwerken en wat de meerwaarde van de drie scholen is in de omgeving Parkstad.

Nieuwbouw

In juni 2021 heeft de gemeenteraad van Heerlen de investering goedgekeurd voor een nieuw gezamenlijk schoolgebouw voor de beide onderbouwafdelingen van Het Grotiuscollege en Vrijeschool Parkstad, alsmede voor de hierboven genoemde nieuwe bovenbouw. De verwachte doorlooptijd voor de totstandkoming van deze nieuwe huisvesting is drie of vier schooljaren. Tot die tijd blijft Vrijeschool Parkstad samen met het Grotiuscollege gehuisvest op de Akerstraat in Heerlen. In praktijk is echter gebleken dat dit een zeer grote uitdaging is om de eigen unieke identiteit van Vrijeschool Parkstad te waarborgen. Voor de komende schooljaren is dit een grote uitdaging en zal dit een belangrijk aandachtspunt blijven.

Compass in Brunssum behoudt de huidige eigen locatie, maar zal daar geen bovenbouw havo/vwo gaan aanbieden. De betreffende leerlingen kunnen desgewenst aansluiten in de bovenbouw van Het Grotiuscollege en Vrijeschool Parkstad.

In het jaar 2022 is een locatie uitgezocht waar de nieuwbouw mogelijk kan plaatsvinden. Deze locatie is midden in de stad hetgeen passend is bij de visie van de school

Bijlage 1

Horizon 25

Kwaliteitsgebieden

Onderwijsprocessen			Realisatie	Ambitie-Toekomst
Aanbod	Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving	OP1	<p>Bij de vormgeving en uitvoering van het onderwijs streven we ernaar om de leerlingen voor te bereiden als totaal mens op de maatschappij en het vervolgonderwijs. In de middenbouw wordt er veelal in klassikale setting gewerkt waarin de klas als groep wordt aangesproken. Naarmate de leerling doorgroeit naar de bovenbouw is hij er steeds meer aan toe om zelf sturing te geven aan zijn leerproces. Het zelfstandigheidsaspect binnen het onderwijs wordt dan ook steeds groter richting de bovenbouw. We geven dit vorm in het leerpark waarin leerlinggestuurd gewerkt wordt en het onderwijs continu ondersteunend is aan de ontwikkeling van de zelfstandigheid van de leerling. Hierbij is een belangrijk uitgangspunt dat we bewust toewerken naar het vervolgonderwijs. Dit doen we door in een open leersetting te werken waarin individueel en in groepjes gewerkt wordt aan projecten. We creëren hiermee een situatie die lijkt op de leeromgeving van het vervolgonderwijs. De sociale- en academische integratie vindt vooral plaats op de betreffende vervolgopleiding, maar door de werkwijze in de bovenbouw - waar inspiratiesessies, vakcoaching en leercoaching de basis in het leerpark vormen - leren de leerlingen vaardigheden die deze integratie op het vervolgonderwijs vergemakkelijken. Tijdens de wekelijkse LOB-lessen in het examenjaar wordt aandacht besteed aan het keuzeproces van het vervolgonderwijs waarbij leerlingen door middel van opdrachten kijken naar hun professionele groei, voorkeuren, interesses, talenten en uitdagingen. Er wordt echter in de LOB-lessen ook aandacht besteed aan vaardigheden die de leerlingen nodig hebben om zich te redden in hun werkzame leven. We monitoren leerlingen in het vervolgonderwijs. Hierbij wordt gebruik gemaakt van Vensters, contacten met oud-leerlingen en vragenlijsten die ingevuld worden door oud-leerlingen. Daarnaast kijkt de decaan constant naar de ontwikkelingen die spelen op onderwijskundig gebied op de vervolgopleidingen. Deze informatie wordt gebruikt om te onderzoeken wat de effectiviteit van onze huidige onderwijskundige aanpak is en hoe ons onderwijs steeds opnieuw aangepast kan worden aan de eisen die vanuit vervolgopleidingen gesteld worden.</p>	Een ambitie is om verder te werken aan de onderwijsinhoud door middel van het concretiseren van de leerplannen in de midden- en bovenbouw.
	We helpen de leerlingen zich voor te bereiden op een vervolgopleiding en een plaats in de maatschappij			
	Het onderwijsaanbod is betekenisvol en aantrekkelijk			
Zicht op ontwikkeling en begeleiding	De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning	OP2	<p>De leerlingen werken met een portfolio waarin de persoonlijke ontwikkeling (wie ben ik in de wereld, wie wil ik zijn in de wereld), loopbaanontwikkeling (wat wil ik gaan doen in de wereld) en professionele ontwikkeling (wat wil ik weten over de wereld) centraal staat. Door de winter- en zomerportfolio cyclus - waarbinnen leerlingbesprekingen, feedback, reflecties en ontwikkelgesprekken de leidraad vormen - kunnen we de ontwikkeling van de leerling op cognitief, sociaal-emotioneel en creatief vlak volgen. Binnen deze cyclus zijn vakdocenten, mentoren en ouders/verzorgers betrokken en het portfolio is het kerndocument dat zicht geeft op de ontwikkeling.</p> <p>In een schooljaar nemen we een aantal keren metingen af om inzicht te krijgen in waar de leerlingen qua kennis, vaardigheden en welbevinden staan. Het resultaat van een meting kan een aanleiding zijn om gericht bij te sturen in de vakinhoudelijke- en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Zorggerelateerde ondersteuning wordt in beeld gebracht door het volgen van de PM-structuur waarbij de PDO-overleggen met de leerlingcoördinator en de mentoren/coaches een signaleringsmoment kunnen zijn.</p> <p>Waardering is er voor de aandacht voor de brede ontwikkeling van de leerlingen. Er wordt aandacht besteed aan leren presenteren, samenwerken, differentiëren naar belangstelling en leerlingen mogen mede hun leer- en ontwikkeldoelen bepalen. Leren omgaan op respectvolle wijze met elkaar, burgerschapskunde en het accepteren van elkaars mogelijkheden en onmogelijkheden zijn wezenlijke waarden van onze school, die zowel de docenten als de leerlingen aan gaan.</p>	Een ambitie is om de doorlopende leerlijn feedback in de midden- en bovenbouw verder te ontwikkelen, zodat we de ontwikkeling nog concreter zichtbaar kunnen maken in het portfolio en er specifiekere zicht komt op waar een leerling ten opzichte van de landelijke referentieniveaus staat. We werken niet met cijfers, maar met feedback. Komend schooljaar willen we het werken met rubrics gaan implementeren. Een ambitie met betrekking tot de zorggerelateerde ondersteuning is het steviger implementeren van de PM-structuur, zodat te allen tijde duidelijk is wie in welke fase van de begeleiding van de leerling verantwoordelijk is voor het ondersteuningsaanbod.
	We helpen de leerling om stappen te zetten in zijn eigen ontwikkeling			

Pedagogisch- didactisch handelen	Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen	OP3	Het afgelopen schooljaar hebben we het intervisietraject verder gebouwd in de middenbouw van onze school. We hebben met het team een vrijeschoolse kijkwijzer ontwikkeld en van daaruit hebben we (intercollegiale) lesbezoeken en inspiratiegesprekken georganiseerd. Naast dat dit de onderwijskwaliteit heeft bevordert, is er ook aan vraagstukken m.b.t. het pedagogisch-didactisch handelen van docenten gewerkt en dat is van positieve invloed geweest op het lerende contact tussen de docent-leerling. De vraagstukken die besproken zijn, waren met name gericht op differentiatie in de heterogene klassen van de middenbouw.	Het intervisietraject in de middenbouw wordt komend schooljaar doorgezet. Een ambitie is om het intervisietraject komend schooljaar ook uit te breiden naar de bovenbouw, zodat we het teruggaan naar de initiële lessentabel en de werkwijze die daarbij hoort, door middel van het intervisietraject zorgvuldig kunnen begeleiden. De nadruk zal met name komen te liggen op de uitvoering van het werken met korte inspiratiesessies, studiewijzers en vakcoaching en hoe in maatwerk te differentieren.
	We hebben aandacht voor de successen die leerlingen boeken		Tijdens de ontwikkelgesprekken wordt er gesproken over de krachten en kansen van de leerling en is er aandacht voor de 'proudijs' die de leerling in zijn portfolio verwerkt heeft. Jaarlijks vindt de zomerportfoluitreiking plaats en daarin vieren we samen met ouders/verzorgers de leerwinst van het schooljaar.	
	Elke leerling is anders, daarom zorgen we voor differentiatie en maatwerk		Bij twijfel over het wel of niet klaar zijn voor elke vervolgstap in het leerproces wordt steeds gekeken wat de beste mogelijkheid is om de leerling maximaal te laten groeien en zal gezocht worden naar maatwerk dat bij de betreffende leerling past. Hierdoor zal de leerling bij elk vak en elke activiteit uitgedaagd worden om te leren en te ontwikkelen op het niveau waar hij op dat moment aan toe is.	
	We versterken vaardigheden die leerlingen ontwikkelen		De volgende vaardigheden staan centraal in het geven en verwerken van feedback en bouwen zich naarmate een leerling doorgroeit naar de bovenbouw steeds verder uit: plannen/organiseren, communicatie, zelfsturing, onderzoeksvaardigheden, samenwerken, creatief denken en context denken.	Een ambitie is om deze vaardigheden te verwerken in rubrics die een doorlopende leerlijn zichtbaar maken van klas 7 t/m klas 12. Komend schooljaar is het streven om deze rubrics verder te ontwikkelen, zodat we deze in het portfolio van de leerlingen kunnen verwerken.
	De onderwijsresultaten zijn voldoende		Rekenen ligt onder de maat. Er zijn extra bijlessen ingezet en er is een lichte vooruitgang te zien in de onderwijsresultaten.	Vanaf volgend schooljaar zullen alle resultaten structureel geanalyseerd worden. Naast de analyse van de 'JII-toetsing' zal het MT 3x per jaar samen de onderwijsresultaten per klas met de vakdocenten analyseren. Zoals eerder benoemd willen we de leerplannen van de midden- en bovenbouw concretiseren. Eén onderdeel daarvan is dat ook in de leerplannen meegenomen wordt hoe resultaten geanalyseerd worden.
Onderwijstijd	De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen	OP4	De lessenverdeling is in de lessentabel opgenomen en er is voldoende tijd om het aanbod eigen te maken.	
	Iedereen op school voelt zich veilig en kan zichzelf zijn		De onderwijstijd is gerealiseerd.	
Afsluiting	De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig	OP6	Er zijn PTA's opgesteld en jaarlijks worden examenzaken geëvalueerd.	
Veiligheid en schoolklimaat				
Veiligheid	De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen	VS1	Naar aanleiding van de tevredenheidsenquête inventariseren we in hoeverre school voor een veilige omgeving zorgt voor de leerlingen. De resultaten worden zowel in het docententeam als het ondersteuningsteam ingezet en indien nodig worden acties ondernomen.	Enkele leerlingen voelen zich - sinds we huisvesten op de Akerstraat - onveilig en krijgen te maken met pesterijen. De vrijheid om te zijn wie je wil zijn en je op je eigen manier te uiten lijkt niet meer zo vanzelfsprekend te zijn zoals op de Drieschstraat. Onze school kiest voor een brede persoonlijkheidsontwikkeling, zowel individueel als in relatie tot de sociale gemeenschap en daarom is er volop aandacht voor creatieve ontwikkeling, persoonlijke ontplooiing, originaliteit en inventiviteit. Als er sprake is van eerder genoemde onveiligheid, dan raakt dat de ontwikkeling zoals hierboven beschreven. De oplossing ligt in het gesprek aangaan en het blijven creëren van situaties waarbij leerlingen en docenten het beste dat ze in huis hebben laten zien, zich door elkaar durven te laten uitdagen en elkaar inspireren.
	Iedereen op school voelt zich veilig en kan zichzelf zijn			

Schoolklimaat	De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties	VS2	We hebben een burgerschapsbeleid dat geïntegreerd is in het onderwijsaanbod.	Komend schooljaar willen we borgen en meten wat de resultaten hiervan zijn.
	De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties		Leerlingen voelen de ruimte om het gesprek met wie dan ook aan te gaan en er is veel aandacht voor het welbevinden en de veiligheid van leerlingen. Leerlingen kunnen bij problemen terecht bij vakdocenten en mentoren, maar in de ondersteuningslaag hebben we ook een leerlingcoördinator die zich richt op de eerstelijnszorg voor leerlingen. Heterogeniteit vind je in de gehele samenleving. Als school zijnde willen wij een afspiegeling van de maatschappij zijn en daarom bieden wij onder andere zolang mogelijk heteroog onderwijs en leert iedereen van elkaars kwaliteiten.	
	We hebben aandacht voor het welbevinden en de veiligheid van leerlingen			
	Leerlingen ervaren zeggenschap over hun leerproces			

Onderwijsresultaten

Resultaten	De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm	OR1	De eerder benoemde referentiemetingen laten zien dat rekenen dit schooljaar onder de maat ligt. Het eerste tijdvak van de examens laat zien dat voor vmbo 81% geslaagd is, voor havo 76% en voor vwo 60%.	
	De leerresultaten dragen bij aan de voortgang die leerlingen boeken en het succes dat leerlingen behalen		In de eerder benoemde winter- en zomerportfoliocyclus vinden er structureel momenten plaats waarin feedback en feedforward gegeven wordt. Dit draagt bij aan de succeservaringen die de leerlingen ervaren. Zoals eerder benoemd werken we met feedback en niet met cijfers. We leren leerlingen om inzicht te krijgen in hun eigen leerproces: waar sta ik ten opzichte van mijn doelen en welke stappen moet ik nemen om mijn doelen te bereiken. Het leren ontvangen, interpreteren, geven en vragen van feedback creëert een dialoog, motiveert en ondersteunt een leerling om doelen te bereiken en vormt daarmee de ruggengraat van het ontwikkelproces van de leerling.	
Sociale en maatschappelijke competenties	De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij		Zie OP1.	
	We leren de leerlingen vaardigheden om zich te kunnen ontplooiën tot zelfbewuste, verantwoordelijke en gezonde wereldburger.		Hetgeen we willen bereiken is dat kinderen uitgroeien tot mensen die zelf betekenis en richting aan hun leven geven en die met een sterke en vrije persoonlijkheid een eigen plek kunnen vinden in deze snel veranderende maatschappij. Dit ligt ten grondslag in de manier waarop we in contact zijn met de leerlingen en het onderwijs dat we beiden.	

Sturen, kwaliteit en ambitie

<p>Visie, ambities en doelen</p>	<p>De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan</p> <p>We stellen onszelf doelen en gaan er samen voor</p>	<p>SKA1</p>	<p>Zie schoolgids voor onze visie m.b.t. het bieden van vrijeschoolonderwijs van klas 7 t/m 12.</p>	
<p>Uitvoering en kwaliteitscultuur</p>	<p>De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij</p> <p>We spreken elkaar aan op resultaten</p>		<p>We werken met name onderzoeksmatig aan ontwikkelingen en vernieuwingen waarbij we de volgende kenmerkende aspecten gebruiken: speerpunten kiezen, focus bepalen, werkgroepen vormen, analyseren, team betrekken, implementeren en evalueren.</p> <p>Jaarlijks stellen we urgente speerpunten/doelen voor onderwijsontwikkeling vast. Deze speerpunten vloeien voort uit de werkbijeenkomsten met het team.</p> <p>We werken op basis van drie pijlers, namelijk: portfolio, feedback en inhoud en elk schooljaar ligt de zwaarte steeds op een ander speerpunt/doel binnen elke pijler.</p> <p>Analyseren is een onderwerp dat telkens terugkeert bij het formuleren van nieuwe speerpunten/doelen. Het eerder benoemde intervisietraject is een effectieve vorm om speerpunten/doelen uit te werken en te implementeren.</p>	<p>Een ambitie is dat we meer met specialistische werkgroepen willen gaan werken binnen de werkbijeenkomsten, zodat we onderwijsontwikkeling steviger kunnen borgen en nog meer fundamentele betekenis krijgt in de dagelijkse lespraktijk.</p> <p>Tot nu toe hebben we veelal aan doelen gewerkt vanuit het hele team. Komend schooljaar gaat de focus liggen op het werken in werkgroepen en voorstellen voor onderwijsontwikkeling moeten meer gebaseerd zijn op een gedegen analyse van de stand van zaken in de school, op kennis en op ervaringen buiten school.</p>
<p>Evaluatie, verantwoording en dialoog</p>	<p>De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog</p> <p>We verantwoorden ons over de dingen die we doen.</p> <p>We zoeken actief de verbinding met onze omgeving en zijn onlosmakelijk verbonden met de lokale en regionale gemeenschap</p>		<p>Dit schooljaar hebben we een interne audit georganiseerd om te evalueren en bij te sturen in het schoolbeleid.</p> <p>We zijn veel in contact met de omgeving door met de jaarfeesten naar buiten te treden, stages te organiseren vanaf klas 9 t/m 12, projecten te organiseren m.b.t. kunst en cultuur en samenwerkingen te zoeken, zoals bijvoorbeeld met Hogeschool Zuyd (opleiding ergotherapie, biometrie). Daarnaast gaan alle klassen op het einde van het schooljaar op werkweek waarbij de lokale of regionale omgeving ook van betekenis is.</p>	<p>Een ambitie is om tweejaarlijks een interne audit te organiseren.</p>

Sturen, kwaliteit en ambitie

Ontwikkeling	Wie werkt bij onze organisatie ontwikkelt zich continu		Dit schooljaar is de gesprekkencyclus actief uitgezet door de teamleider waarin in het ontwikkelgesprek ook afgesproken wordt wat de collega m.b.t. zijn deskundigheidsbevordering gaat doen. Het eerder benoemde intervisietraject biedt mogelijkheden voor ontwikkeling. Daarnaast bieden we externe scholing via BVS-schooladvies en organiseren we regelmatig in werkbijeenkomst workshops/lezingen van gastcollega's.	
	We spelen bij de invulling van het onderwijs in op de behoeftes van leerlingen		Doordat we leerlinggestuurd werken, kunnen we specifiek inspelen op de behoeftes van elke leerling.	
Professioneel leiderschap	We werken vanuit teacher/professioneel leiderschap		We zijn gewend om zoveel mogelijk vanuit een horizontale organisatiestructuur te werken waarbij collega's verantwoordelijkheid durven te nemen voor een bepaalde taak of opdracht binnen de organisatie.	
Financien	We hebben onze financiën op orde.		De financiën zijn op orde. De extra subsidies worden ingezet voor waar zij voor bedoeld zijn.	
	We zetten onze middelen goed en gericht in ten dienste van het onderwijs.			
Basisvaardigheden	We hebben beleid of specifieke aandacht voor groepen leerlingen die het risico lopen op laaggelettertheid of laaggecijferdheid		We versterken de relatie tussen taal/reken en leren, in de taal- en reken/wiskundelessen als ook in andere (vak)lessen of beroepsgerichte vakken.	Beleid verder uitwerken en implementeren.
	We hebben concrete doelen voor de kwaliteit van het onderwijs in de basisvaardigheden			
	We evalueren de aanpak voor het bevorderen van de basisvaardigheden stelselmatig		Dit gebeurt jaarlijks middels de 'Jij-toetsing'.	Er is behoefte aan een betere en snellere analyse. In samenspraak met het MT wordt het team hierin meegenomen, zodat zij de aanpassingen voor hun vak mee kunnen nemen in hun leerplan.
	Het strategisch personeelsbeleid draagt bij aan de professionele ontwikkeling van leraren, afgestemd op de ontwikkelingen van de verbetering op basisvaardigheden			Dit schooljaar is in het kader van een professioneel personeels- en kwaliteitsbeleid de gesprekkencyclus actief uitgezet binnen het team. Komend schooljaar loopt de gesprekkencyclus uiteraard door, zodat de teamleider en elk teamlid steeds meer duidelijkheid krijgt over de gewenste en geleverde prestaties, de ambities en ontwikkelmogelijkheden. Een ambitie is om de gesprekkencyclus in al zijn facetten komend schooljaar nog meer naar de voorgrond te brengen.
	We versterken de samenwerking tussen de school en de omgeving, onder andere op het gebied van taal		Er heeft dit schooljaar een samenwerking plaatsgevonden met een andere school, waarbij de aandacht lag op de (moderne vreemde) taal.	Een ambitie is om meerdere samenwerkingen met andere scholen op te bouwen. Een andere ambitie is om een internationaal taaldorp op te richten waar verschillende scholen bij kunnen aansluiten, zoals bijvoorbeeld de ISK.
	Het curriculum sluit aan bij de ontwikkelingen in de kerndoelen taal, rekenen, burgerschap en digitale geletterdheid		In de leerplannen hebben we aandacht voor de verwerking van deze kerndoelen.	Zoals eerder benoemd is een ambitie om de leerplannen zowel in de midden- als bovenbouw de concretiseren. Eén onderdeel daarvan is het duidelijker aantonen hoe de kerndoelen in de ontwikkelingsstof verwerkt zijn.
	In het aanbod van bij- en nascholing zetten we in op taal en rekenen, en we bouwen het aanbod rond burgerschap en digitale geletterdheid uit		Dit komt aan bod tijdens maatwerk bij de verschillende vakken. Voor de eindexamenleerlingen zijn er examentrainingen verzorgd.	

Basisvaardigheden	We versterken de relatie tussen taal/reken en leren, in de taal- en reken/wiskundelessen als ook in andere (vak)lessen of beroepsgerichte vakken.	Vakoverstijgende opdrachten krijgen steeds meer vorm. In de bovenbouw is taal en rekenen ondersteunend voor de andere vakken. Denk bijvoorbeeld aan scheikunde; een leerling loopt vast bij het werken met formules, de vakdocent kan de rekendocent inschakelen om maatwerk aan te bieden. Een ander voorbeeld; een betoog wordt niet alleen beoordeeld door de vakdocent geschiedenis op inhoud, maar ook door de vakdocent Nederlands op vorm en taal. Deze manier van werken heeft een positief effect op het leren van de leerlingen. De docenten geven aan dat feedback steeds gericht gevraagd wordt door deze manier van werken.	Vakoverstijgende opdrachten verder implementeren in de studiewijzers van de bovenbouw.
	We zoeken de verbinding van taal en rekenen met andere vakken en geven dit een plek in de schoolcultuur en in het schoolbeleid		
	De contexten waarin onze leerlingen taal en rekenen oefenen zijn voor hen relevant en herkenbaar	Bij alle vakken zorgen we voor zoveel mogelijk aansluiting bij de belevingswereld van onze leerlingen.	
	We hebben zicht op de prestaties van onze leerlingen op de basisvaardigheden vanuit de drie hoofdcategorieën: centrale toetsing, peilingsonderzoeken en rapportages (tabel overzicht metingen)	Er worden een aantal keren per schooljaar referentiemetingen afgenomen.	Continueren, uitbouwen en borgen.

Bijlage 2

Tabel 1: *burgerschapsonderwijs*

	Het vak	De vorming van de leerling	De maatschappij
Democratische rechtsstaat	Periode: Staatsinrichting Periode: Politiek en recht Mens & Maatschappij	- De leerling neemt actief deel aan discussies rondom politiek/maatschappelijke vraagstukken. De totstandkoming en werking van verschillende Europese rechtstaten wordt inhoudelijk besproken - Tijdens de vaklessen M&M wordt het gesprek gevoerd over actualiteiten	Gastles van een rechter of advocaat Gastles van politicus of bezoek aan gemeenteraad of provinciehuis
Sociaal maatschappelijke competenties	Mentorlessen/ schoolcultuur en jaarfeesten Vorbereiding stages	Tijdens verschillende mentorlessen verdeelt over klassen 7-9 worden maatschappelijke kwesties aangekaart vanuit de belevingswereld van de kinderen. Leerlingen worden gestimuleerd om een actieve (mondelijke) rol tijdens de lessen in te nemen, in sommige gevallen vindt er een schriftelijke verwerking plaats.	Tijdens verschillende jaarfeesten Stageperiodes: - Winkelstage kals 9 - Sociale stage klas 10 - Beroepsoriënterende stage klas 11
Positief-kritische oriëntatie op basiswaarden	Mentorlessen	- Telefoonbeleid - Zorg dragen voor eigen klaslokaal - Planten team	Ouderbetrokkenheid
Democratische schoolcultuur	Mentorlessen	Leerlingenraad	Werkweken, Kidshackaton

Tabel 2: *Instrumenten waarmee de merkbaarheid en meetbaarheid van burgerschapsonderwijs jaarlijks in kaart wordt gebracht*

	Het vak	De vorming van de leerling	De maatschappij
Democratische rechtsstaat	Periodeschriften maatschappijvakken	Debatten, Portfolio opdrachten	Portfolio opdracht
Sociaal maatschappelijke competenties	Periodeschriften maatschappijvakken	Presentaties, Portfolio opdrachten	Stagebeoordelingen
Positief-kritische oriëntatie op basiswaarden	Kringgesprekken tijdens mentorlessen	Evaluatie, dialogen, Portfolio opdrachten	Tevredenheidsonderzoeken
Democratische schoolcultuur	Klassenbesprekingen	Tevredenheidsonderzoeken. Leerlingenraad, GSA, MR Portfolio opdrachten	Leerlingenraad Coaching en peerfeedback

Bijlage 3

Lessentabel Vrijeschool Parkstad 2023-2024

Zie de [schoolgids/website](#)

laat
je
zien

Vrijeschool
Parkstad